

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 32. Errores Gilberti damnantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

Sæcul. XII. Archiepiscopi, ut ante fuit, man-
 A. C. 1148. sit.

§. XXXII.

Errores Gilberti damnantur.

Otto. I. Fris.

c. 56.

Gaufr. ep.
 ad Card.

Alb. & Lib.

3. vit. S. Ber.

c. 5. Sup.

S. 29.

Postquam Canones fuissent promulgati, & antequam Concilium Remense solveretur, Papa causam Gilberti Porretani, anno superiore in Concilio Parisiensi agitari cœptam, decidit. Itaque primum Præsules Rerum Ecclesiasticarum peritissimos & propinquos convocavit, quos inter eminebant Geofridus *de Loroux*, Archiepiscopus Burdegalensis, Ecclesiæ Pictaviensis Metropolitana, Milo Episcopus Teruanensis, & Joscelinus Episcopus Sueffionensis, omnes Doctrinæ opinione clarissimi. Adfuere etiam Sugerius Abbas & S. Bernardus. Porro ista in Hebdoma Passionis agebantur, & in cubiculo Pontificis Episcopi conferebant. Gilbertus prima die plurimos Textus Patrum, quorum integra volumina a suis afferri jusserat, prælegit, conquestus, quod sui Adversarii non nisi fragmenta afferrent truncata. Tum Papa, tædio affectus, abrupte petiit, ut ediceret, an crederet, Essentiam Divinam Deum esse. Responditque Gilbertus, quod non crederet. Et protinus S. Bernardus: *Tenemus, quod quærebamus, cito literis mandetur hæc Confessio.*

fessio. Jussit id ipsum Papa. Henricus Sæcul. XII.
 Pisanus, tunc Ecclesiæ Romanæ Sub- A. C. 1148.
 diaconus & postea Cardinalis membra-
 nam, calamum, atramentum attulit.
 Cumque scribere cœpisset, Gilbertus
 conversus ad S. Bernardum, *id quoque,*
 ait, *quod tu affirmas scribatur; Divini-*
tatem nihil esse præter Deum. Cui ite-
 rum S. Bernardus pacato animo: *Scri-*
batur stilo ferreo & adamantino, quod
Essentia Divina, Divina Forma, Na-
tura, Bonitas, Sapientia, Potentia vere
Deus sit. Aliisque diu de hoc asserto
 disputantibus S. Bernardus adjecit: *Sic*
hæc forma Deus non est, melior Deo est,
quia Deus ab ea Essentiam suam accipit.

De aliis quoque capitibus, quæ in
 Scriptis Gilberti Porretani reprehensione
 digna videbantur, multum disputatum.
 Jamque cunctis in diversa abituris dixe-
 runt Cardinales: quæ exposita fuerunt:
 audivimus. Nunc qua ratione quæstio-
 nes iste solvendæ sint, deliberabimus.
 Complures ex præsentibus hæc verba
 offenderunt; unde altera die Archi-
 episcopi decem, cum magno numero
 Episcoporum, Abbatum, Doctorum, id
 est cum tota Ecclesia Gallicana, apud
 S. Bernardum congregati, ajebant, Cardi-
 nales, qui sibi solis hujus causæ judi-
 cium reservasse viderentur, ferme om-
 nes Gilberto favere, *quamvis ipsius*

Sæcul. XII. *errores eis non probarentur; quare ne-*
A.C. 1148. *cessarium est, addebant, ut eis cum Pro-*
positionibus Gilberti nostræ Fidei con-
fessionem mittamus, sicque majore cogni-
tione causam hanc judicent. Ergo qua-
tuor Articulos in chartam referunt, qua-
tuor Gilberti propositionibus oppositos,
iisdem verbis, quantum fieri poterat,
usi, quibus Fidei suæ Confessionem,
ipsius erroribus adversantem, explica-
bant. Huic Symbolo matura delibera-
tione composito omnes Episcopi, ceteri-
que, qui separato Conventui interfue-
rant, subscripserunt. Summa autem
hæc erat.

Primo, credimus simpliciter naturam
Divinitatis esse Deum, & Deum esse
Divinitatem suam. Credimus, non nisi
ea Sapientia, quæ est ipse Deus, sapien-
tem esse, non nisi ea magnitudine, qua
est ipse Deus, magnum esse, & sic de
ceteris. Secundo, cum de tribus Perso-
nis divinis loquimur, ipsas unum Deum,
unam Divinam substantiam esse fatemur.
Et e converso, cum loquimur de substan-
tia divina, in tribus Personis eam esse
dicimus. Tertio, credimus, solum Deum
æternum esse, nec ullam aliam rem, sive
Relatio, sive Proprietas, sive alio no-
mine indicetur, æternam esse, quæ non
sit Deus. Quarto, credimus, ipsam Di-
vinitatem & Naturam Divinam in Filio
esse

esse incarnatam. Ceterum hujus Sym-
boli auctores non illud timebant, ne
Cardinales contrarium pronunciarent,
sed ne aliqui eorum efficerent, ut sine
ulla Definitione Concilium solveretur.
Tum tres viri electi, Hugo Episcopus
Antissiodorensis, Milo Morinensis *, &
Sugerius Abbas S. Dionysii, qui Con-
fessionis Libellum Papæ & Cardinalibus
traderent, dicerentque: Dignitatis ve-
stræ reverentia cohibiti, sermones non
tolerabiles dissimulavimus, donec au-
divimus, quod de hac causa judicaturi
sitis. Tenetis confessionem Gilberti
scriptam, convenit ut teneatis & no-
stram, atque non de parte sed de parti-
bus judicetis. Verumtamen id discrimi-
nis interest, quod ille confessionem suam
vobis tradens promiserit, paratum se
esse corrigere, si quid vobis aliud vide-
retur; nos vero hujusmodi conditionem
penitus excludimus, & edicimus, nos
in ista confessione esse perseveraturos,
ac omnino nihil mutaturos. Papa sine
cunctatione respondit Delegatis, & o-
mnibus, qui eos miserant, renuntiare
præcepit, quod ab eadem ipsorum con-
fessione Romana Ecclesia in nullo pror-
sus dissentiat, & si aliqui Personæ favere
visi fuissent, ipsius tamen Doctrinam nul-
latenus tueantur.

*Terua-
nensis.

Sæcul. XII.

A. C. 1148.

Itaque totum Concilium Remis in Palatio, quod, ob figuram duplicis partibuli, *Tau* dicebatur, convenit, ubi Episcopus Pictaviensis de singulis articulis interrogatus libere retractavit, dicens; *Si aliter dicitis, & ego. Si aliter scribitis & aliter creditis, & ego.* Tunc vero Papa, consentiente toto Concilio, illa Capitula damnavit, districte præcipiens, ne eundem librum legere vel transcribere etiam sic reprobatum quis auderet, nisi prius eum Romana Ecclesia correxisset. Cumque responderet Gilbertus Episcopus: *Ego corrigam ad arbitrium vestrum,* dixit Papa: *non tibi committetur hæc correctio.*

Præterea quædam chartæ, alios etiam errores continentes, quas Gilbertum docuisse Discipuli ejus testatum faciebant, publice laceratæ sunt. Ceterum in hac causa Gilberti Porretani potius secutus sum narrationem Monachi Geofridi, postea Abbatis Clarævallensis, in Concilio Remensi præsentis, quam Scripta Ottonis Frisingensis, tunc in Syria agentis, qui Gilberto plus æquo favere videtur (*).

Haud

(*) Ex descriptione Ottonis Frisingensis, de eo, quod Episcopi Franciæ cum S. Bernardo Symbolam Fidei obtulerint, & adjecerint, se
in

Haud diu post S. Bernardus, Com-
mentarios suos in Cantica prosequens,
fortiter oppugnat recentiores Dialecti-

H 4

COS,

Sæcul. XII.
A.C. 1148.
Serm. 80.
n. 6.

in illa Confessione nihil unquam mutatu-
ros, ista referuntur; *Quod Gallicanæ Ecclesiæ factum
tam graviter Sacer Cardinalium Senatus ac-
cepit, ut cum magna mentis indignatione curiam
intrarent Et una voce Pontifici suo dice-
rent: scire debes, quod a nobis, per quos tan-
quam per cardines Universalis Ecclesiæ volvi-
tur axis, ad Regimen totius Ecclesiæ promo-
tus jam deinceps te non tuum sed nostrum
potius esse oportet Sed quid fecit Abbas **

* S. Bern.

*Et cum eo Gallicana Ecclesia? nobis in-
consultis fidem suam scribere præsumperunt
Quos Romanus Pontifex blando mitigans al-
loquio, Abbate ad se vocato de hoc facto
inquiret cui ille humiliter; se vel Dominos
Episcopos nihil de præfatis Capitulis defini-
visse Et c.*

Hic dicunt Cardinales, quod per eos tan-
quam per Cardines Universalis Ecclesiæ volva-
tur axis. Transeat in suo sensu; certum tamen
est, quod Cardinales auctoritatem, jurisdictionem
& potestatem a solo Summo Pontifice ha-
beant, a quo ad hanc dignitatem & officium
libere adsciti sunt. Verum Episcopi, etiam si
Romano Pontifici sint subordinati, sunt tamen
totius Ecclesiæ Catholicæ Judices nati, & a
Spiritu Sancto instituti. Act. cap. 20.

Ceterum in eo errasse videtur Gilbertus,
quod putaverit, illud salvari non posse, so-
lum

Sæcul. XII. A. C. 1148. cos, seu magis Hæreticos, ut ipsos ap-
pellat, dicentes, Attributa Divina,
Magnitudinem seu Potentiam, Bonita-
tem, Sapientiam, Justitiam Dei non esse
Deum, id ipsum de Divinitate etiam
affirmantes. *Si Divinitas, inquit Ber-
nardus, Deus non est, vel aliquid aliud,
vel nihil est? Si aliud est, vel est aliquid
Deo minus, vel majus, vel æquale?* Tum
singularum istarum propositionum erro-
rem ostendit. De Magnitudine Dei
deinde differens, ait, *Deus non alia
ratione magnus est, quam illa magni-
tudine, quæ cum Deo una res est. Secus
enim ista Magnitudo ipso Deo major esset.*
Hæc loquor, addit, *accepta ex ore S. Augu-
stini, qui terribilis Hæreticorum mal-
leus fuit.* Memorat deinde Gilberti er-
rores in Concilio Remensi fuisse damna-
tos, at protestatur, quod ejus personam
non

Aug. V.
Trin. c. 10.

lum Dei Filium fuisse incarnatum, si Natura &
Essentia Divina, tribus Personis communis, in
filio carnem assumpsisset.

In Natali Alexandro de Gilberto Porretano
ad Sæc. XII. istud legitur p. 181. *Quamobrem
a Gilberti Porretani errore vel nihil vel parum
discrepat opinio Scoti; qui circa notionem &
intelligentiam nostram per se ab Essentia Divina
differre proprietates, & inter se se ipsas existi-
mat.* Tandem Gilbertus Episcopus Pictaviensis
errantium & pœnitentium numero, non autem
Hæreticorum catervis merito accenseri potest.

non damnet, cum humili mente Epi- Sæcul. XII.
scoporum iudicio acquieverit. A. C. 1148.

§. XXXIII.

Milo Episcopus Teruanensis.

Milo Episcopus Teruanensis, cui præ- *Bibl. Præm.*
ter alios in Concilio Remensi causæ p. 459.

Gilberti Porretani examen commissum est, inter illustrissimos Franciæ Præsules non ultimum locum tenebat. Is in oppido *Selincourt*, Diœcesis Ambianensis in lucem editus, postea Institutum Præmonstratense sub regimine S. Norberti amplexus est, qui eum haud diu post primum Abbatem Monasterio S. Joscelini in Silva, quod hodie domus S. Martini dicitur, anno millesimo centesimo vigesimo secundo fundato, in Diœcesi Ambianensi, præfecit. Exinde, annis octo elapsis, Sancto Joanne Episcopo Teruanensi ad meliorem vitam translato, cum magna populi pars Balduinum, Theodorici Flandriæ Comitis fratrem natu minorem, sibi Episcopum exoptaret, sed eum Rainaldus Archiepiscopus Remensis, atque illius provinciæ Suffraganei, tanto oneri ferendo imparem repulissent, Clerici Milonem Abbatem sibi Episcopum elegerunt, qui Innocentio Papa II. nam tunc in Francia versabatur, electionem confirmante, Die Dominica, decima quinta Februarii,

H 5

anno